

Az Országos Környezetvédelmi Tanács állásfoglalása az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény módosítása céljából az Országgyűlésnek benyújtott előterjesztésről

Az Országos Környezetvédelmi Tanács megkapta a Kormány által az Országgyűlés részére az erdőtörvény módosítása céljából benyújtott előterjesztést, amelyet az Országgyűlés T/14461. szám alatt tárgyal. Az OKT a korábbiakban is számos alkalommal foglalkozott az erdőtörvény témájával és állásfoglalásokat adott ki 2008-ban, 2010-ben, 2012-ben, 2016. április 7-én, legutóbb pedig 2016. november 30-án.

A Tanács sajnálattal veszi tudomásul, hogy az ezekben foglalt félelmei továbbra is fennállnak: megállapítható, hogy az előterjesztés az erdő gazdasági funkciójának kiterjesztését és a magánerdő-gazdálkodók elvárásainak való megfelelést helyezi előtérbe, míg a közjóléti és védelmi funkciók háttérbe szorulnak, és az ezek megtartására tett javaslatok többségét figyelmen kívül hagyták. A Tanács továbbra is támogat minden olyan módosítási kezdeményezést, ami segíti a hatóságok hatékony működését, átláthatóbbá és gyakorlatiasabbá teszi az erdőgazdálkodók számára az erdőtörvénynek való megfelelést, azonban elutasít minden olyan változtatást, ami a 2009. évi erdőtörvény természetvédelmi vívmányait gyengíti és visszalépést jelent az erdők biológiai sokféleségének megőrzése terén, ezáltal sérti több nemzetközi egyezményben és hazai jogszabályban foglalt elvárás mellett Magyarország Alaptörvénye P) cikkében, sőt magának az Erdőtörvénynek a preambulumban foglaltakat is.

8.§ A síkvidéki erdőkben a folyamatos erdőborítás előírása a korábbihoz képest fele akkora területen érvényesül. Egyes védelmi rendeltetésű erdők kivonása a folyamatos erdőborítás kötelezettsége alól csökkenti a jogszabály területi hatályát. 8.§ (2) A tarvágásra vonatkozó korlátozás esetében szintén csökken a célterület: a talajvédelmi rendeltetésű erdők kikerültek alóla. Az átmeneti üzemmód alkalmazásának lehetősége korábban folyamatos erdőborításra rendelt erdőkben jelentősen rontja a természeti értékek megőrzésének feltételeit, kétségessé téve az erre vonatkozó eredeti szándék (természetvédelmi cél) érvényesülését az ország egész területén. Javasoljuk, hogy az átmeneti üzemmód csak olyan esetekben legyen alkalmazható, ha a szóban forgó erdőtervezési körzetben nincs az elvárt arányban alkalmas terület, és az állományok igazolhatóan nem újíthatók fel örökterdő üzemmódban, illetve faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódba kerülésük esetén természetességi állapotuk várhatóan romlana.

Országos Környezetvédelmi Tanács

20.§ (1) A jelenleg hatályos erdőtörvény nem csak fokozottan védett, de védett erdőknél sem engedélyez gazdasági rendeltetést, ugyanakkor az előterjesztés szerint csak a fokozott védettség esetén nem adható gazdasági – másodlagos – rendeltetés. Ez a módosítás jelentős mértékben helyezi előtérbe a védett területen álló erdők gazdasági hasznosítását, ami ellentétes a védelem céljaival.

20.§ (2)-n belül 23/A.§ (3)-hoz: indokolatlannak tartjuk csak a kiemelt közösségi jelentőségű élőhelyekre szorítkozni a Natura 2000 rendeltetés elsődleges rendeltetésként történő megadásánál, ez ugyanis komoly problémákhoz fog vezetni a közösségi jelentőségű jelölő élőhelyek fenntartásában, ami ugyanúgy EU-s kötelezettség, mint a nevesített kiemelteké. Javasoljuk tehát a „kiemelt” szó törlését.

20.§ (5) és (6) Az a lehetőség, hogy a folyók nagyvízi medrének elsődleges és másodlagos levezető sávjába eső erdő esetében elsődleges rendeltetésként a vízügyi igazgatási szerv kezdeményezésére árvízvédelmi rendeltetést kell megállapítani, valamint az átmeneti levezető sávba eső erdő is lehetőség nyílik erre, koherencia zavart fog okozni azokban az esetekben, ahol e területeken kiemelt közösségi jelentőségű élőhely fordul elő és emiatt az előző bekezdésben említett előírás alapján Natura 2000 rendeltetést kell megállapítani elsődleges rendeltetésként.

23.§-on belül a 27.§ (1) bekezdéshez: a felsorolt előírásokat a származékerdőkre is szükséges kiterjeszteni, hiszen ezek viszonylag jó természetességi állapota is komoly lehetőség a biológiai sokféleség megőrzésére. Ennek hiányában az erdőterület jelentős részén romlanak a természeti értékek megőrzésének feltételei. A nevelővágások, bontás jellegű véghasználatok és egészségügyi termelések során (ezek körét javasoljuk bővíteni: készletgondozó használat, szálalóvágás, szálalás, felújítóvágás), továbbá a hagyásfa csoportok területén előírt hektáronként legalább összesen 5 köbméter álló és fekvő holt faanyag helyett legalább 15 köbméter visszahagyásának előírását javasoljuk.

32.§ Az intenzíven terjedő idegenhonos fafajokkal történő erdősítés védőzónájának 100 m-re csökkentése jelentősen növeli a fertőzés valószínűségét, nem csak a széjjel terjedő magvú, de a gyökérsarjakról könnyen felújuló fafajok esetében is. A módosítás egyértelműen az erdők természetességének romlását idézi elő, ezt nemzetközi szakirodalmi adatok és hazai tapasztalatok is megerősítik. Javasoljuk a jelenlegi 200 méteres védőtávolság megtartását.

A Tanács sajnálatosnak tartja, hogy az előterjesztés továbbra sem foglalkozik az érintettségi, szomszédossági viszonyokkal, nem határozza meg azokat a mechanizmusokat, jogokat és kötelezettségeket, amelyek az érdekek egyeztetését, a kommunikációt, a helyi lakosság tényleges bevonását szolgálják az erdőtervezési folyamatokba.

Tekintettel arra, hogy az előterjesztés a hatályos törvény 114 paragrafusából több mint 90-et érint, emellett számos új definíciót fogalmaz meg, és átszervezi a jelenlegi szabályozás legfontosabb pilléreit, szükségesnek látjuk a módosításokra vonatkozó részletes hatásvizsgálatok, elemzések készítését, érdekegyeztető tárgyalások lefolytatását.

Országos Környezetvédelmi Tanács

* HIRDETÉSEK ÉS MŰKÖDÉSEK SZÁMÁRA: 06-1-79-51063, 06-1-79-53699, 06-1-79-50429. FAX: 06-1-79-50429. E-MAIL: okttitk@fm.gov.hu, www.oktt.hu

Mindezen okok miatt a Tanács a jelenlegi előterjesztést kevésbé értékeli törvénymódosításként, sokkal inkább új törvény alkotásaként, amelyet azonban az előzőhöz hasonlóan széleskörű szakmai egyeztetéssel szükséges megalkotni. Ezért az Országos Környezetvédelmi Tanács az előterjesztést nem támogatja, javasolja a jelen előterjesztés visszavonását és egy teljesen új folyamat eredményeként, új törvény megalkotását, amelyhez felajánlja együttműködését már a koncepcionális szakasztól kezdődően.

2017. április 5.

* HIRDETÉSEK ÉS MŰKÖDÉSEK SZÁMÁRA: 06-1-79-51063, 06-1-79-53699, 06-1-79-50429. FAX: 06-1-79-50429. E-MAIL: okttitk@fm.gov.hu, www.oktt.hu

**OKT Titkárság: 1055 Budapest, Kossuth tér 11.
Postacím: 1860 Bp.
Telefon: 1- 79 51063, 1- 79 53699. Fax: 1- 79 50429.
E-mail: okttitk@fm.gov.hu
www.oktt.hu**